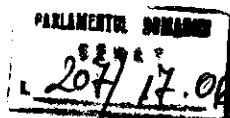

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

915
07062013

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 modificată de Legea nr. 40/2011*”, inițiată de domnul deputat Horia Cristian – Grupul parlamentar al PNL (Bp. 150/2013).

I. Principalele reglementări

Această inițiativă legislativă are ca obiect de reglementare modificarea art. 137 alin. (1) din *Legea nr. 53/2003 – Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul stabilirii ca „*repausul săptămânal să poată fi de până la două zile consecutive, dar nu mai puțin de 24 de ore, care urmează unei perioade de repaus zilnic de 12 ore și se acordă, de regulă, sâmbăta sau duminica*”, în prezent acesta fiind acordat „*în două zile consecutive, de regulă sâmbăta și duminica*”.

Potrivit *Expunerii de motive*, inițiativa legislativă are ca scop „*armonizarea cu legislația EU în domeniu și este legată de realitatea cotidiană*”.

II. Observații

1. Cu privire la soluția legislativă preconizată prin această inițiativă legislativă parlamentară referitoare la modificarea textului art. 137 alin. (1) din *Legea nr. 53/2003*, semnalăm lipsa de precizie și de previzibilitate a normelor textului în care este cuprinsă, potrivit cărora durata repausului săptămânal poate fi „*de până la două zile consecutive*” și, în același timp, precizează că aceste repaus se acordă, de regulă, sâmbăta sau duminica, rezultând, așadar, că durata repausului săptămânal va fi de o zi.

În acest context, menționăm că, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reținut, în repetate rânduri, că orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat (a se vedea, spre exemplu, *Decizia nr. 189/2006*, *Decizia nr. 647/2006*, *Decizia nr. 903/2010*, *Decizia nr. 1/2012* sau *Decizia nr. 26/2012*).

Prin urmare, apreciem că această inițiativă legislativă nu întrunește exigențele de claritate, precizie și previzibilitate impuse de jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului, iar neîndeplinirea acestor exigențe este incompatibilă cu *principiul fundamental privind respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor*, prevăzut de art. 1 alin. (5) din *Constituția României, republicată*.

Pe de altă parte, semnalăm faptul că soluția legislativă preconizată este mai puțin favorabilă salariaților decât soluția legislativă prevăzută de textul în vigoare al art. 137 alin. (1), ce reglementează repausul săptămânal și care prevede, în consonanță cu textul art. 113 alin. (1), că repausul „*se acordă în două zile consecutive*” zilele respective fiind „*de regulă, sâmbăta și duminica*”.

2. Precizăm că, prin *Legea nr. 40/2011 pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii*, s-au adus modificări și completări importante acestei legi, care au dus la schimbarea filosofiei abordării relației angajator-angajat. Pentru implementarea acestor modificări/completări este nevoie de o perioadă mai mare de timp pentru a da posibilitatea angajatorilor și angajaților să găsească cele mai bune proceduri administrative de punere în aplicare a acestora, în beneficiul ambelor părți.

O modificare la intervale scurte de timp a *Legii nr. 53/2003* poate crea un impact negativ asupra relațiilor de muncă și poate genera lipsă de predictibilitate în fundamentarea politicilor de dezvoltare economică și socială. Considerăm că, pentru a analiza oportunitatea realizării unor noi modificări ale

Codului muncii, este necesară o perioadă de cel puțin 3 ani în care să se analizeze impactul ultimelor modificări aduse de *Legea nr. 40/2011* asupra pieței muncii și să se identifice soluțiile corective necesare, inclusiv prin consultări cu partenerii sociali reprezentativi la nivel național.

3. Totodată, menționăm că dispozițiile art. 137 alin. (1) – (3) din *Codul muncii* prevăd că:

„(1) Repausul săptămânal se acordă în două zile consecutive, de regulă sâmbăta și duminica.

(2) În cazul în care repausul în zilele de sâmbătă și duminică ar prejudicia interesul public sau desfășurarea normală a activității, repausul săptămânal poate fi acordat și în alte zile stabilite prin contractul colectiv de muncă aplicabil sau prin regulamentul intern.

(3) În situația prevăzută la alin. (2) salariații vor beneficia de un spor la salariu stabilit prin contractul colectiv de muncă sau, după caz, prin contractul individual de muncă”.

În preambulul *Directivei 2003/88/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 noiembrie 2003 privind anumite aspecte ale organizării timpului de lucru* se menționează că aspectele organizării timpului de lucru pot ridica probleme și este de dorit să se prevadă o flexibilitate în aplicarea anumitor dispoziții ale acestora, asigurându-se în același timp respectarea principiilor protejării securității și sănătății lucrătorilor. Dispozițiile art. 5 din directivă, referitoare la repausul săptămânal, prevăd că *„Statele membre iau măsurile necesare pentru ca orice lucrător să beneficieze, în decursul unei perioade de șapte zile, de o perioadă minimă de repaus neîntrerupt de 24 de ore, la care se adaugă cele 11 ore de repaus zilnic prevăzute în Articolul 3. În cazuri justificate datorită condițiilor obiective, tehnice sau de organizare a muncii, se poate stabili o perioadă minimă de repaus de 24 de ore”.*

La art. 15 al aceleiași directive se precizează că aceasta *„nu aduce atingere dreptului statelor membre de a aplica sau de a adopta și aplica acte cu putere de lege și acte administrative mai favorabile protecției securității și sănătății lucrătorilor sau de a favoriza sau a permite aplicarea unor convenții colective sau acorduri încheiate între partenerii sociali, care sunt mai favorabile protecției securității și sănătății lucrătorilor”.*

Rezultă, astfel că regula generală, instituită de actul legislativ european, are în vedere reglementarea unei perioade de repaus săptămânal de minim 35 de ore, pentru o durată mai mică a acesteia, dar nu mai puțin de 24 de ore, fiind necesare justificări care iau în considerare natura obiectivă, tehnică sau de organizare a muncii. În opinia noastră, justificările respective nu ar trebui să fie

esențial legate de aspecte ce țin de perspectiva economică a relației angajator-angajat, în termeni de profitabilitate financiară a angajatorului.

În spiritul și scopul directivei, perioada minimă pentru repausul săptămânal este încadrată în noțiunea de *repaus suficient*, în sensul că lucrătorii dispun de perioade de repaus regulate, a căror durată se exprimă în unități de timp și care sunt suficient de lungi și de continue pentru a se evita ca aceștia să se rănească sau să producă vătămarea colegilor lor sau a altor persoane și că nu își dăunează propriei sănătăți, pe termen lung sau scurt, ca rezultat al oboselii sau a altor ritmuri de lucru neregulate.

Principalul obiectiv al directivei este de a stabili cerințe minime de securitate și de sănătate în ceea ce privește organizarea timpului de lucru.

Prin urmare, directiva se adresează lucrătorilor, statele membre având obligația de a stabili mecanisme adecvate de monitorizare și de aplicare, astfel încât lucrătorii să fie protejați împotriva orelor de lucru excesive și a nerespectării perioadelor de repaus. Mai mult, jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene statuează faptul că directiva nu reglementează remunerarea lucrătorilor, inclusiv aspecte privind plata muncii suplimentare, aceasta încadrându-se în marja internă de reglementare.

Conform *Directivei 2003/88/CE*, statele membre pot menține ori adopta acte normative mai favorabile protecției securității și sănătății lucrătorilor sau de a favoriza ori a permite aplicarea unor convenții colective sau acorduri încheiate între partenerii sociali mai favorabile lucrătorilor.

Apreciem că reglementarea națională în vigoare, referitoare la stabilirea zilelor de sâmbătă și duminică ca zile de repaus săptămânal, se încadrează în categoria actelor mai favorabile, fiind în concordanță cu obiectivul actului normativ european.

Totuși, directiva nu prevede în mod expres modalitățile în care ar trebui aplicate limitele timpului de lucru în cazul unui lucrător care este angajat în cadrul a două sau mai multe contracte de muncă în același timp (ipoteza avută în vedere de *Expunerea de motive*), fiind, astfel, la latitudinea statelor membre modul de reglementare a acestei situații.

Indiferent, însă, de soluția legislativă, statele membre trebuie să asigure o protecție adecvată lucrătorilor, în sensul ca aceștia să beneficieze de perioade de repaus sau, în cazuri excepționale în care nu este posibil, din motive obiective, să se acorde asemenea perioade de repaus echivalente compensatorii.

În fundamentarea opțiunii legislative, este necesar ca statele membre să ia în considerare rezultatele studiilor de specialitate, care arată că orele de lucru prelungite, perioadele minime de repaus pierdute și orele de lucru atipice au un efect negativ asupra sănătății și securității, atât pentru lucrătorii în cauză, cât și pentru publicul general. Echilibrul între viața profesională și cea privată poate,

de asemenea, să fie afectat în mod negativ, în special de către orele de lucru neregulate sau în momente neobișnuite. În special interacțiunea factorilor suplimentari, cum ar fi orele de lucru prelungite și munca în ture, poate să aibă efecte nocive (creșterea ratelor de accidente și de erori, un nivel crescut de stres și de oboseală, riscuri pentru sănătate pe termen scurt și lung) asupra sănătății și securității.

Aceste aspecte pot avea impact semnificativ și asupra mediului de afaceri, în sensul diminuării productivității în perspectivă, dată fiind erodarea capacității lucrătorilor de a răspunde provocărilor economice în timp util și eficace.

Luarea în considerare a studiilor de specialitate a stat la baza inclusiv a elaborării directivei, a propunerilor de modificare a acesteia, fiind recomandată și statelor membre aceeași abordare.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative.**

Cu stimă,

Victor Viorel PONTA

**DOMNULUI SENATOR GEORGE – CRIN LAURENȚIU ANTONESCU
PREȘEDINTELE SENATULUI**